

06.01 Φίλοι από άλλες χώρες

Στο μάθημα αυτό θα μιλήσουμε για:

- α) την οικογένεια της λέξης φίλος.
- β) τις τελικές και τις αποτελεσματικές προτάσεις.
- γ) τη σύνταξη μιας επιστολής.

Λίγα λόγια για το κείμενο

Στο κείμενο αυτό δίνονται πληροφορίες σχετικά με την αλληλογραφία ενός δημοτικού σχολείου της Χίου μ' ένα αντίστοιχο αμερικάνικο σχολείο. Οι επιστολές, λοιπόν, που αντάλασσαν οι μαθητές των δύο σχολείων πριν από σαράντα περίπου χρόνια οδήγησαν στη δημιουργία φιλικών σχέσεων μεταξύ τους, οι οποίες επιβεβαιώνονταν με την ανταλλαγή αναμνηστικών δώρων, όπως ένα μεταλλικό σερ με επιγραφή στα ελληνικά και στα αγγλικά αντίστοιχα, νομίσματα, φωτογραφίες, πακέτα με μαστίχες Χίου, βιβλία, προσωπικά αντικείμενα κ.ά.

Είδος κειμένου: Ενημερωτικό κείμενο με αποσπάσματα επιστολών.

Κύριο Θέμα: Η ανάπτυξη φιλικών σχέσεων μεταξύ μαθητών και δασκάλων από σχολεία διαφορετικών χωρών μέσω αλληλογραφίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Η οικογένεια της λέξης φίλος

Η λέξη φίλος συνδέεται με το αρχαίο ρήμα φιλώ (- αγαπώ) και η οικογένειά της αποτελείται από πολλές λέξεις είτε παραγωγές είτε σύνθετες:

Παράγωγα της λέξης φίλος	Σύνθετα της λέξης φίλος
φιλία φιλικός, -ή, -ό φιλιώνω, φιλάω, φιλί, φιλεύω, φίλεμα	φιλ- / φιλο- ως α' συνθετικό που δηλώνει αγάπη, προτίμηση προς κάποιον / κάτι. φίλος ως β' συνθετικό που δηλώνει αυτόν που αγαπά ή προτιμά κάτι.

φιλόδοξος, φιλόζωος, φιλόλογος, φιλόξενος, φιλοπόλεμος, φιλόσοφος, φιλότεχνος κ.ά.	φιλόδοξος, φιλόζωος, φιλόλογος, φιλόξενος, φιλοπόλεμος, φιλόσοφος, φιλότεχνος κ.ά.	φιλόδοξος, φιλόζωος, φιλόλογος, φιλόξενος, φιλοπόλεμος, φιλόσοφος, φιλότεχνος κ.ά.
---	---	---

Προσέχουμε

α) Τις λέξεις (τον) φίλο - φύλο - φύλλο, που είναι **ομώνυμες**, ακούγονται δηλαδή ακριβώς το ίδιο αλλά έχουν διαφορετική ορθογραφία και σημασία: τον φίλο (το αγαπητό πρόσωπο) το φύλο : (το αρσενικό ή το θηλυκό γένος) - το φύλλο (του δέντρου).

β) Τις λέξεις φίλη φυλή, που είναι **παρώνυμες** (μοιάζουν κάπως, αλλά έχουν διαφορετική σημασία): π φίλη (το αγαπητό πρόσωπο) - η φυλή (η ράτσα, το γένος).

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

Τελικές προτάσεις

Όταν θέλουμε να δείξουμε για ποιο σκοπό γίνεται κάτι, χρησιμοποιούμε τελικές προτάσεις. Αυτές εισάγονται με το **για** + το μόριο της υποτακτικής **να**.

Παράδειγμα : Θα πάω να τη βρω, **για να της πω ότι έχει όμορφα μάτια**.

Μερικές φορές (κυρίως μετά από ρήματα που δείχνουν κίνηση), οι τελικές προτάσεις εισάγονται μόνο με το μόριο **να** : Π.χ. Τρέχω να προλάβω τον Ορέστη.

Αποτελεσματικές ή συμπερασματικές προτάσεις

Ο καιρός επιδεινώθηκε τόσο πολύ, **που ο θεός Βρασίδης ανέβαλε τις διακοπές του**.

Περίμενε τις διακοπές του τόσες εβδομάδες, **ώστε δικαιολογημένα στενοχωρήθηκε**.

Οι αποτελεσματικές προτάσεις δείχνουν το αποτέλεσμα της πράξης που δηλώνει η κύρια πρόταση. Εισάγονται με τους αποτελεσματικούς συνδέσμους **ώστε, που**.

ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ

Σύνταξη επιστολής

Η επιστολή και τα είδη της :

• Η επιστολή είναι το γραπτό μήνυμα που στέλνεται σε κάποιον. Σκοπός της είναι η επικοινωνία μεταξύ ατόμων που βρίσκονται μακριά, προκειμένου αυτά να ανταλλάξουν απόψεις, ιδέες και πληροφορίες για θέματα, πρόσωπα ή πράγματα που τους ενδιαφέρουν. Από τα άτομα αυτά:

- αποστολέας λέγεται αυτός που στέλνει μια επιστολή σε κάποιον.
- παραλήπτης λέγεται αυτός που παίρνει την επιστολή. «Παραδοσιακά» η επιστολή κλείνεται μέσα σε ταχυδρομικό φάκελο. Σήμερα, ωστόσο, επιστολές στέλνουμε και μέσω του διαδικτύου (e-mail).

• Οι επιστολές, που εξυπηρετούν πολλές ανάγκες της καθημερινής ζωής, διακρίνονται σε διάφορα είδη:

- φιλικές (μεταξύ φίλων).
- οικογενειακές (μεταξύ συγγενών).
- συγχαρητήριες (με αυτές δίνουμε σε κάποιον συγχαρητήρια για κάτι), \
- συλλυπητήριες (με αυτές εκφράζουμε σε κάποιον τη λύπη μας για κάτι δυσάρεστο που του συνέβη).
- εμπορικές (που αφορούν εμπορικές συναλλαγές).
- υπηρεσιακές (που ανταλλάσσονται μεταξύ υπαλλήλων σε διάφορες υπηρεσίες για θέματα της εργασίας τους).
- αιτητικές (με αυτές ζητάμε κάτι από κάποιον) κ.ά.

Βασικά στοιχεία της επιστολής :

Τα βασικά στοιχεία-μέρη μιας επιστολής είναι τα εξής:

Τα στοιχεία του παραλήπτη :	Είναι τα στοιχεία αυτού στον οποίο στέλνουμε την επιστολή: ονομα-τεπώνυμο του παραλήπτη (αν πρόκειται για φυσικό πρόσωπο) ή την υπηρεσία στην οποία απευθυνόμαστε και διεύθυνση . Αυτά τα γράφουμε πάνω αριστερά στη σελίδα και μόνο σε επίσημες επιστολές.
------------------------------------	--

	<p>Π.χ. Γιώργο Νικολάου</p> <p>Μεσολογγίου 30</p> <p>11632 Αθήνα</p>	<p>Το ονοματεπώνυμο σε αιτιατική και βάζουμε κόμμα μεταξύ των στοιχείων.</p>
Η ημερομηνία	<p>Αναφέρουμε τον τόπο και τον χρόνο κατά τον οποίο γράφεται η επιστολή στο πάνω δεξι άκρο της σελίδας</p> <p>π.χ. Αθήνα, 5/11/2009.</p>	<p>Βάζουμε κόμμα μεταξύ του τόπου και της ημερομηνίας.</p>
Η προσφώνηση	<p>Γράφεται στ' αριστερά της σελίδας, μια ή δυο σειρές πιο κάτω από την ημερομηνία. Στο τέλος βάζουμε κόμμα.</p> <p>Π.χ. -Αγαπημένε μου παππού,</p> <p>Καλή μου φίλη, Φίλε μου, Μαρία μου, κ.λπ.</p> <p>π.χ. - Αξιότιμε κύριε, Αγαπητέ κ. Νικολάου, Κύριε διευθυντή, κ.λπ.</p>	<p>Όταν απευθυνόμαστε σε φιλικά ή συγγενικά μας πρόσωπα.</p> <p>Όταν απευθυνόμαστε σε άγνωστα ή ανώτερα μας πρόσωπο.</p>
Το κείμενο της επιστολής	<p>Αρχίζουμε το κείμενο κάτω από την προσφώνηση και γράφουμε παραγράφους. Όπως και σε άλλα κείμενα, διακρίνουμε:</p> <p>α) τον πρόλογο, όπου συνήθως αναφέρουμε τον λόγο για τον οποίο γράφουμε την επιστολή.</p> <p>β) το κυρίως θέμα, όπου αναλύουμε το θέμα.</p> <p>γ) τον επίλογο, με τον οποίο κλείνουμε την επιστολή.</p>	
Ο χαιρετισμός	<p>Γράφεται κάτω από το κείμενο, συνήθως στα δεξιά και όπως και η προσφώνηση, είναι ανάλογος με το πρόσωπο στο οποίο απευθυνόμαστε.</p> <p>π.χ. - Σε φιλώ, Με αγάπη, Πολλά φιλιά κ.λπ.</p>	<p>Για πρόσωπα φιλικά ή συγγενικά.</p> <p>Για άγνωστα ή «επίσημα»</p>

	π.χ. -Με εκτίμηση. Με σεβασμό κ.λπ.	πρόσωπα
Η υπογραφή	Κάτω από τον χαιρετισμό βάζουμε το όνομά μας, για να δείξουμε ποιος στέλνει την επιστολή. Αν η επιστολή είναι επίσημη, σημειώνουμε και το ονοματεπώνυμό μας.	